

รายงาน
ของ
คณะกรรมการระดับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

(๑/๕/๙๒)

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ตำนานที่สวด

ที่ (สปท) ๘๒๘/๒๕๕๘

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... จำนวน ๑ ชุด (๑/๕/๙๒)

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นางนินนาท ชลิตานนท์	ประธานกรรมการ
๒. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายเกรียงยศ สุดลาภา	โฆษกกรรมการ
๕. นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	กรรมการ
๖. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	กรรมการ
๗. นายธวัชชัย พิทักษ์กุล	กรรมการ
๘. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๙. พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	กรรมการ
๑๐. นายปรีชา บุตรศรี	กรรมการ
๑๑. นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	กรรมการ
๑๒. นายสมชาย พงษ์กัลป์	กรรมการ
๑๓. พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	กรรมการ
๑๔. พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	กรรมการ
๑๕. นายอัปเดตฮาติม มินฮาร์	กรรมการ
๑๖. พลตรี สิริวิทย์ นาคทอง	กรรมการและเลขานุการ
๑๗. นายชาติ เอียดสกุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียน ...

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นินนาท ชลิตานนท์

(นางนินนาท ชลิตานนท์)
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๗-๔๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๘

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิทธ์ สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

...../ร่าง
ชลธิชา/พิมพ์
...../ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการปกครองท้องถิ่น

เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

หน้า

๑. แผนการปฏิรูป	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๑
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๗
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๘
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๘
๖. ข้อเสนอแนะ	๘
๗. ร่างพระราชบัญญัติ	๑๒

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
กับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....

ภาคผนวก ข รายงาน

๑. คณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
๒. คณะอนุกรรมการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วม
ของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ในคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น

รายงานของคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการปกครองท้องถิ่น

เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

๑. แผนการปฏิรูป

“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

ปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นมีความยุ่งยากไม่สะดวกในการ
ดำเนินการ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ใช้
บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้สิทธิของประชาชนไว้อยู่ในระดับที่สูงมาก เป็นผลให้การใช้สิทธิและการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยประชาชนตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเกิดขึ้นได้ยาก
และนับแต่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ยังไม่ปรากฏว่ามีประชาชนได้ร่วมกัน
เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นแต่ประการใด

๒. วิธีการปฏิรูป

คณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดวิธีการปฏิรูปด้านการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนี้

๒.๑ วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

๑. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อ
เสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น จากรายงานเรื่องแนวทางการปฏิรูปการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น
ของคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น สภาพปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นของกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดทิศทางการปฏิรูปและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด

๒. ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อกำหนดแนวทาง
การปฏิรูปให้เป็นไปด้วยความรอบคอบ

๓. ประมวลผลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาเพื่อกำหนดวิธีการในการปฏิรูปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ตามหลักสากลสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ประกอบด้วย สิทธิในการเลือกผู้บริหาร สิทธิในการ
ถอดถอนผู้บริหาร สิทธิในการเสนอฎีกาสำหรับตนเอง สิทธิในการรับทราบข้อมูลที่รัฐจะกระทำอย่างใด
อย่างหนึ่งอันมีผลกระทบต่อตน และสิทธิที่รัฐต้องรับฟังความเห็นก่อนดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง การมีส่วน
ร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นถือเป็นสิทธิประการหนึ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็น
สิทธิของประชาชน ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๗ กำหนดว่า ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ คำร้องขอต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสนอมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ต่อมาจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ (๔) ได้ปรับลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (พระราชบัญญัติ) จากเดิมที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๐ กำหนดว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน เป็นไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน และมาตรา ๒๘๖ กำหนดว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ จำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยได้ยกเลิกการกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจากเดิมที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๗ กำหนดว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์ต้องการให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น

และในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ยกร่างโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่มีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน ในมาตรา ๑๓๓ (๓) ได้กำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (พระราชบัญญัติ) ไว้ว่า จะต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน และมาตรา ๒๕๔ กำหนดว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ ในลักษณะเดียวกันกับที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

หลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ใช้บังคับ ได้มีการตรากฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๗ ที่กำหนดให้ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ คำร้องขอต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสนอมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ต่อมาจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้ ดังนี้

๑. ประเภทของข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประชาชนเสนอได้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ข้อบัญญัติท้องถิ่น” ไว้ว่า ข้อบัญญัติท้องถิ่น หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น อันได้แก่ ข้อบัญญัติจังหวัดซึ่งตราขึ้นโดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบัญญัติ ซึ่งตราขึ้นโดยสภาเทศบาล ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งตราขึ้นโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครซึ่งตราขึ้นโดยสภากรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติเมืองพัทยาซึ่งตราขึ้นโดย สภาเมืองพัทยา

๒. จำนวนผู้เข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

การเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจะต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

๓. ในการเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ผู้เข้าชื่อจะต้องมีคำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า คำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นจะต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

(๒) ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนเพียงพอได้ว่ามีความประสงค์จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในการนี้ อาจมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละข้อกำหนดของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อกำหนดด้วยก็ได้

(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อตาม (๓) ว่า ผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้

๔. การตรวจสอบคำร้องในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าว ถ้าเห็นว่าครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเขตชุมชนหนาแน่นในเขตองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

การคัดค้านคำร้อง ในกรณีที่มีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อดังกล่าวตามประกาศโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วยให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้งเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวได้ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศ โดยเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้องและถ้ามีจำนวนครบ ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้สภาท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบภายในสามสิบวัน ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวน ให้ประธานสภาท้องถิ่นจำหน่ายเรื่อง

๕. การพิจารณาของสภาท้องถิ่น ตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า การพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น ดังนั้น ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอมานั้น

สภาท้องถิ่นจะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น กล่าวคือ ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

๖. การกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ที่กระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สภาพปัญหา

ด้วยเหตุพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นมีการกำหนดจำนวนผู้เข้าชื่อในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้ค่อนข้างสูง กล่าวคือ ต้องมีราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นร่วมเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งยังกำหนดให้ราษฎรผู้เข้าชื่อต้องร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนเพียงพอได้ว่ามีความประสงค์จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมาด้วย จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นได้ยาก โดยนับแต่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันยังไม่เคยปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้มีข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้สิทธิในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น ในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น ได้ทำการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นแล้วพบว่า ข้อบัญญัติท้องถิ่นมีสถานะเป็นกฎหมายที่มีใช้บังคับเป็นการทั่วไปในท้องถิ่น โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกมาเพื่อใช้บังคับในท้องถิ่น ควรจะได้รับการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน เนื่องจากมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขบางประการที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายหรือการใช้สิทธิต่างๆ ของประชาชนทำได้ยาก นับแต่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันยังไม่เคยปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้มีข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้สิทธิในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด จึงเป็นการไม่สอดคล้องกับหลักการแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น กล่าวคือพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามหลักการของรัฐธรรมาณูญ กล่าวคือ

(๑) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ โดยกำหนดไว้ในมาตรา ๔ ว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้” และ

(๒) คำร้องขอต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสนอมาด้วย โดยกำหนดในมาตรา ๕ ว่า คำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (๒) ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนเพียงพอได้ว่าจะมีความประสงค์ จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในการนี้อาจมีสรุปสาระสำคัญ และคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละข้อกำหนดของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อกำหนดด้วยก็ได้

ประกอบกับต่อมาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้ในมาตรา ๒๘๖ โดยบัญญัติว่า “ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ จำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวมิได้กำหนดจำนวนผู้เข้าชื่อไว้ หากแต่กำหนดให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ (๔) ได้ปรับลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจากเดิมที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๓๐ กำหนดว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน เป็นไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์ต้องการให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น และร่างรัฐธรรมนูญที่ยกร่างโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่มีการเผยแพร่ นั้น ก็บัญญัติไว้ในลักษณะเดียวกัน คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นจึงมีความเห็นว่า ควรที่จะได้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นขึ้นใช้บังคับภายในเขตท้องถิ่นของตนเองตามหลักการแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ในเรื่องดังกล่าวได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

๒.๒ แนวทางแก้ไข

การปฏิรูปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจะต้องดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้ใช้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่กระทรวงมหาดไทยเคยขอความเห็นชอบในการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรี และได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว (ตามร่างที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒) เป็นหลักในการพิจารณาและได้มีข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยมีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

๑. ขจัดความยุ่งยากในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๑) กำหนดนิยามคำว่า “ข้อบัญญัติ” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า ประชาชนมีสิทธิเสนอข้อบัญญัติประเภทใด โดยคณะกรรมการมีความเห็นว่า ควรให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่แล้วจึงควรกำหนดให้ประชาชนเสนอได้เฉพาะข้อบัญญัติทั่วไป ที่ไม่ใช่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

(๒) การลดจำนวนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

การปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวควรจะต้องมีผลให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น จึงเห็นควรลดจำนวนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติได้ง่ายขึ้น จากปัจจุบันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ต้องมีราษฎรเข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด โดยปรับใหม่เป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าห้าพันคนหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า (๑/๕) ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สำหรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต้องมี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น

(๓) ประชาชนไม่ต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในการยื่นคำขอ

เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ กำหนดว่า คำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (๒) ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนเพียงพอได้ว่าจะมีความประสงค์จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในการนี้อาจมีสรุปสาระสำคัญ และคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละข้อกำหนดของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อกำหนดด้วยก็ได้ ซึ่งเป็นความยุ่งยากและไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะต้องดำเนินการยกร่างข้อบัญญัติที่ต้องการให้สภาท้องถิ่นออกมาให้ด้วย ในการปรับปรุงใหม่จึงได้กำหนดให้เสนอเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอ ในการนี้จะมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละเรื่องด้วยก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น

๒. กำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยกร่างข้อบัญญัติตามที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอ เพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาโดยเร็ว

เนื่องจากประชาชนสามารถเสนอเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการยกร่างตามรูปแบบในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและส่งให้สภาท้องถิ่นพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ในส่วนของกำหนดเวลานั้น ให้ไปกำหนดในระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นในเบื้องต้นว่า ควรต้องยกร่างเพื่อเสนอสภาท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ๓๐ วันนับแต่ได้รับ และต้องเสนอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาโดยเร็วภายในสมัยประชุมนั้นหรือสมัยประชุมถัดไป

๓. ในกรณีที่สภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมาสภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มีหลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้ ทั้งนี้ เนื่องจากในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจากประชาชนเป็นการเสนอจากข้อเท็จจริง และข้อมูลซึ่งผู้มีสิทธิเข้าชื่อประสงค์ให้มีการนำไปตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดระยะเวลาที่มิให้พิจารณาซ้ำเป็นเวลา ๑ ปี นั้น เป็นระยะเวลาที่พอสมควรที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงและข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปที่จะให้สภาท้องถิ่นพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น

๔. การกำหนดโทษทางอาญา

การกำหนดโทษทางอาญากับผู้ที่กระทำความผิดในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการดำเนินการที่มีชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงเห็นควรมีการกำหนดโทษทางอาญา ทั้งแก่ผู้ที่ชักจูง ล่อลวง หรือกระทำการใดโดยไม่ชอบในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติ และผู้ที่เข้าชื่อโดยสมรู้ร่วมคิดในการไม่ชอบนั้นด้วย (กำหนดโทษทั้งผู้ให้และผู้รับ) โดยอัตราโทษของผู้รับนั้นเทียบเคียงจากอัตราโทษตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๒๘ และได้มีข้อสังเกตว่าเพื่อให้การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น หากพบว่ามีพฤติการณ์ที่มีมูลความผิดทางอาญา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล หรือนายอำเภอในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตามกฎหมายดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำความผิดดังกล่าว

ส่วนหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดอื่นๆ ให้ยังคงเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่กระทรวงมหาดไทยเคยขอความเห็นชอบในการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรี และได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว (ตามร่างที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒)

๒.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังการปฏิรูป

เมื่อได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวแล้ว ก็จะทำให้การใช้สิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้สะดวกและง่ายขึ้น เนื่องจากมีการลดจำนวนผู้เข้าชื่อในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและสามารถเสนอความต้องการของตนเองได้ง่ายขึ้นเนื่องจากไม่จำเป็นต้องดำเนินการยกร่างข้อบัญญัติมาเสนอเพียงแค่มีคำร้องที่มีเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอก็สามารถเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อสภาท้องถิ่นได้แล้ว เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนที่แท้จริงในการที่จะเสนอให้มีข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ใช้บังคับภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเอง หลักการแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิดังกล่าวไว้

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

ระยะที่ ๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นทำการศึกษาเพื่อการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับ ตรวจสอบ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป โดยให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ในประเด็นต่างๆ ที่สมควรจะต้องมีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม โดยร่วมกับส่วนราชการผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และรับฟังข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวแทนของสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ ๒ ขั้นตอนการยกร่างกฎหมาย กำหนดระยะเวลา ๔ เดือน (ในห้วงเดือนธันวาคม - ๒๕๕๘ - มีนาคม ๒๕๕๙)

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการปกครองท้องถิ่นร่วมกับส่วนราชการ ผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายและ นำร่างกฎหมายดังกล่าวเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ระยะที่ ๓ ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็น ความเหมาะสมของร่างกฎหมาย กำหนดระยะเวลา ๒ เดือน (ในห้วงเดือนเมษายน – พฤษภาคม ๒๕๕๙)

รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำไปประกอบการปรับปรุงร่างกฎหมาย

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

งบประมาณสัมพันธการใช้บังคับกฎหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิรูป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๖. ข้อเสนอแนะ

การปฏิรูปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจะต้อง ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น ได้พิจารณากฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และได้มี ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้มี พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... แทน ทั้งนี้เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวเกือบทุกมาตรา จึงเห็นควรที่จะยกเลิกและให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับใหม่แทน

๒. กำหนดนิยาม และแก้ไขเพิ่มเติมนิยาม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ดังนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี กฎหมายจัดตั้งขึ้น”

“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานของสภาท้องถิ่น ในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้สภาท้องถิ่นนั้นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมิได้เสียสิทธิในการเข้าชื่อร้องขอให้สภา ท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ท้องถิ่น”

โดยในการแก้ไขนิยามคำว่า “ข้อบัญญัติ” นั้นก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าประชาชนมีสิทธิเสนอข้อบัญญัติประเภทใด โดยคณะกรรมการธิการ มีความเห็นว่า ควรให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่แล้วจึงควรกำหนดให้ประชาชนเสนอได้เฉพาะข้อบัญญัติทั่วไป ที่ไม่ใช่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

๓. การลดจำนวนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

การปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวจะต้องมีผลให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น จึงเห็นควรลดจำนวนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติได้ง่ายขึ้น จากปัจจุบันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ต้องมีราษฎรเข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ปรับใหม่เป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าห้าพันคนหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สำหรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น สำหรับกรณีกรุงเทพมหานครกำหนดให้การเสนอข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ (๔) และมาตรา ๑๖๓ ที่ได้ปรับลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอพระราชบัญญัติ จากเดิมที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๐ กำหนดว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ลดลงเป็นไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ยกร่างโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๑๓๓ (๓) ได้กำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอพระราชบัญญัติไว้ว่า จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน

โดยผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ในวันที่ยื่นคำร้อง

๔. คำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ รวมถึงบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ และในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความ ให้ผู้ประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องใด และสามารถตรวจสอบเนื้อหาข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ที่ใด

(๒) เนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอ ในการนี้จะมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละเรื่องด้วยก็ได้

(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อตาม (๓) ว่า ผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้

โดยในการยื่นคำร้องให้สภาท้องถิ่นออกข้อบัญญัตินั้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่าจะต้องมีร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสนอมาร่วมคำร้องด้วย ในการปรับปรุงใหม่จึงได้กำหนดให้เสนอเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอ ในการนี้จะมีสรุปลงสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละเรื่องด้วยก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

และเพื่อป้องกันมิให้มีการลงชื่อไปโดยผิดพลาด ในการเสนอคำร้องขอเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ รวมทั้งบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ และในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่น ต้องปรากฏข้อความให้ผู้ประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องใด และสามารถตรวจสอบเนื้อหาข้อบัญญัติ

๕. เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าว ถ้าเห็นว่าครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเขตชุมชนหนาแน่นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อดังกล่าวตามประกาศโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้งเพื่อให้ชี้ตงรายชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวได้ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง และถ้ามีจำนวนครบ ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้สภาท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบ ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบภายในสามสิบวัน ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวนให้ประธานสภาท้องถิ่นจำหน่ายเรื่อง

๖. เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้อง และได้ดำเนินการตรวจสอบรายชื่อครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ส่งคำร้องนั้นให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นและเสนอต่อสภาท้องถิ่นโดยเร็ว ภายในสมัยประชุมนั้น หรือสมัยประชุมถัดไป

สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามที่ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนด

การพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่มีการปรับปรุงใหม่นี้ ประชาชนสามารถเสนอเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการยกร่างตามรูปแบบในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและส่งให้สภาท้องถิ่นพิจารณา ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ในส่วนของกำหนดเวลานั้นให้ไปกำหนดในระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการ มีความเห็นในเบื้องต้นว่า ควรต้องดำเนินการยกร่างเพื่อเสนอสภาท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ๓๐ วันนับแต่ได้รับ และต้องเสนอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาโดยเร็วภายในสมัยประชุมนั้นหรือสมัยประชุมถัดไป

๗. ในกรณีที่สภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมาสภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มีหลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้ ทั้งนี้ เนื่องจากในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจากประชาชนเป็นการเสนอจากข้อเท็จจริงและข้อมูลซึ่งผู้มีสิทธิเข้าชื่อประสงค์ให้มีการนำไปตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดระยะเวลาที่มิให้พิจารณาซ้ำเป็นเวลา ๑ ปี นั้น เป็นระยะเวลาที่พอสมควรที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงและข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปที่จะให้สภาท้องถิ่นพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น

๘. การกำหนดโทษทางอาญากับผู้กระทำความผิดในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการดำเนินการที่มีชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงเห็นควรกำหนดโทษทางอาญาทั้งแก่ผู้ชักจูง ล่อลวง หรือกระทำการใดโดยมิชอบในการเข้าชื่อ และผู้ที่เข้าชื่อโดยสมรู้ร่วมคิดในการไม่ชอบนั้นด้วย (กำหนดโทษทั้งผู้ให้และผู้รับ) โดยอัตราโทษของผู้รับเทียบเคียงจากอัตราโทษตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๒๘ และได้มีข้อสังเกตว่า เพื่อให้การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น หากพบว่ามีพฤติการณ์ที่มีมูลความผิดทางอาญาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล หรือนายอำเภอในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามกฎหมาย ต้องดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำความผิดดังกล่าว

โดยมีการกำหนดโทษทางอาญาในความผิด ดังต่อไปนี้

๘.๑ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๓) กระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อหรือร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๘.๒ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น เพื่อเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๓ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นนั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙. บทเฉพาะกาลรองรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ได้ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติที่มีการปรับปรุงนี้ใช้บังคับ ถ้าได้กระทำถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. ร่างพระราชบัญญัติ

“ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นขอเสนอรายงานเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดส่งรายงานและร่างพระราชบัญญัติไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

พลตรี

(สิระวิตร นาคทอง)

เลขานุการกรรมการ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการ ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรปรับปรุงให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้สะดวก และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานของสภาท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้สภาท้องถิ่นนั้นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมิได้เสียสิทธิในการเข้าชื่อร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ในวันที่ยื่นคำร้อง

การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าห้าพันคนหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สำหรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน

มาตรา ๖ คำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ รวมทั้งบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ และในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความให้ผู้ประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องใด และสามารถตรวจสอบเนื้อหาข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ที่ใด

(๒) เนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอ ในการนี้จะมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละเรื่องด้วยก็ได้

(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อตาม (๓) ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้

มาตรา ๗ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๖ แล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าวถ้าเห็นว่าครบถ้วนแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเขตชุมชนหนาแน่นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อดังกล่าวตามประกาศในวรรคหนึ่งโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้ง เพื่อให้ขีดฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวได้ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้วให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้องและถ้ามีจำนวนครบตามมาตรา ๕ ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้สภาท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๕ ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามมาตรา ๖ (๓) ทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบตามมาตรา ๕ ภายในสามสิบวันถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวนให้ประธานสภาท้องถิ่นจำหน่ายเรื่อง

มาตรา ๘ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๖ และได้ดำเนินการตรวจสอบรายชื่อครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๗ แล้ว ให้ส่งคำร้องนั้นให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นและเสนอต่อสภาท้องถิ่นโดยเร็ว ภายในสมัยประชุมนั้น หรือสมัยประชุมถัดไป

สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามที่ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนด

การพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๙ ในกรณีที่สภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมา สภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มีหลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๓) กระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อหรือร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารหรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้ใดผู้หนึ่งหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าได้กระทำถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ปัจจุบันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นมีความยุ่งยากไม่สะดวกในการดำเนินการ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้สิทธิของประชาชนไว้อยู่ในระดับที่สูงมาก เป็นผลให้การใช้สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเกิดขึ้นได้ยากและนับแต่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ยังไม่ปรากฏว่ามีประชาชนได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นแต่ประการใด

ดังนั้น เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นขึ้นใช้ภายในเขตท้องถิ่นเป็นไปได้อย่างสะดวกและง่ายยิ่งขึ้น ตามหลักการแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นจึงสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวโดยยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... แทน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) กำหนดนิยาม และแก้ไขเพิ่มเติมนิยาม เพื่อให้เกิดความชัดเจนเช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยปรับลดจำนวนลงจาก “จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง” เป็น “ต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าห้าพันคนหรือน้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สำหรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน” สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ (๔) และมาตรา ๑๖๓ และร่างรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช .... (วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙) มาตรา ๑๓๓ (๓) เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้สะดวกมากขึ้น (ร่างมาตรา ๕)

(๓) กำหนดรายละเอียดคำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งรวมถึงเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอและกำหนดผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้ (ร่างมาตรา ๖)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ในตรวจสอบคำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติ การปิดประกาศและการคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อ การแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบ (ร่างมาตรา ๗)

(๕) กำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และเสนอต่อสภาท้องถิ่นโดยเร็ว เพื่อให้สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอให้เสร็จสิ้นภายใน ระยะเวลาและตามหลักเกณฑ์ที่ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

(๖) กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซ้ำ ในกรณีที่สภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่าง ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมา สภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มี หลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้ (ร่างมาตรา ๙)

(๗) การกำหนดโทษทางอาญากับผู้ที่กระทำความผิดในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและเพื่อเป็น การป้องกันและปราบปรามการดำเนินการที่มีชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๑๐ - ร่างมาตรา ๑๒)

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลให้การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นแล้วก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าได้กระทำถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๔)

.....

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น

เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นมีความยุ่งยากไม่สะดวกในการดำเนินการเนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น	๑. ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูล สภาพปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น จากรายงานเรื่องแนวทางการปฏิรูปการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น ของคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดทิศทาง การปฏิรูปและแก้ไข ปัญหาได้อย่างตรงจุด	ระยะที่ ๑ คณะกรรมการการศึกษาเพื่อ การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นในส่วน ที่เกี่ยวกับกำกับ ดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการกำกับ ตรวจสอบ สำหรับ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นรูปแบบ ทั่วไป โดยให้มีการ ปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยการเข้าชื่อ เสนอข้อบัญญัติ ท้องถิ่น ในประเด็น	งบประมาณ สัมพันธ์ การใช้บังคับ กฎหมาย จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	กรมส่งเสริม การปกครอง ท้องถิ่น กระทรวง มหาดไทย	การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อ เสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนี้ ๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการ เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการ เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... แทน ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวเกือบ ทุกมาตรา จึงเห็นควรที่จะยกเลิก และ ให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับใหม่แทน ๒. กำหนดนิยาม และแก้ไขเพิ่มเติม นิยาม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ดังนี้ “องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี กฎหมายจัดตั้งขึ้น “ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจ นิติบัญญัติของ	ร่างพระราช บัญญัติว่าด้วย การเข้าชื่อเสนอ ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น พ.ศ. ....

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
	<p>ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้สิทธิของประชาชนไว้อยู่ในระดับที่สูงมาก เป็นผลให้การใช้สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยประชาชนตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเกิดขึ้นได้ยาก</p>	<p>๒. ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิรูปให้เป็นอย่างดีด้วยความรอบคอบ</p> <p>๓. ประมวลผลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาเพื่อกำหนดวิธีการในการปฏิรูปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งสามารถกำหนดแนวทางปฏิรูปได้</p> <p>วิธีการปฏิรูป ได้แก่ การปรับปรุงกฎหมาย</p>	<p>ต่างๆ ที่สมควรจะต้องมีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม โดยร่วมกับส่วนราชการผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้แก่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และรับฟังข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวแทนของสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>ระยะที่ ๒ ขั้นตอนการร่างกฎหมายกำหนดระยะเวลา ๔ เดือน (ในห้วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ - มีนาคม</p>			<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม</p> <p>“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายเมืองพัทยา นายองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น”</p> <p>“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานของสภาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้สภาท้องถิ่นนั้นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมิได้เสียสิทธิในการเข้าชื่อร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”</p> <p>๓. การลดจำนวนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยกำหนดให้การ</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
		<p>ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และได้ใช้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่กระทรวงมหาดไทยเคยขอความเห็นชอบในการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีและได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว (ตามร่างที่ สคก.</p>	<p>๒๕๕๙) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นกับส่วนราชการที่รับผิดชอบ ซึ่งได้แก่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายและนำร่างกฎหมายดังกล่าวเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป</p>			<p>เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าห้าพันคน (๕,๐๐๐ คน)หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า(๑/๕) ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สำหรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน (๑๐,๐๐๐ คน) ซึ่งสอดคล้องกับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ (๔) และมาตรา ๑๖๓ ที่ได้ปรับลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอพระราชบัญญัติเป็นไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น</p> <p>๔. คำร้องขอให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
		<p>ตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒) เป็นหลักในการพิจารณา (ร่างกฎหมายดังกล่าวมิได้มีการพิจารณาต่อ เนื่องจากมีการยุบสภา ผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีชุดต่อมาไม่ยืนยัน ร่างกฎหมายดังกล่าวจึงตกไป) และได้มีข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยมีประเด็นในการพิจารณา ดังนี้ (๑) ขจัดความยุ่งยากในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนี้ (๑.๑) กำหนดนิยามคำว่า “ข้อบัญญัติ” เพื่อให้เกิดความชัดเจน</p>	<p>ระยะที่ ๓ ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็น ความเหมาะสมของร่างกฎหมาย กำหนดระยะเวลา ๒ เดือน (ในห้วงเดือน เมษายน- พฤษภาคม ๒๕๕๙) รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำไปประกอบการปรับปรุงร่างกฎหมาย</p>			<p>(๑) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ รวมทั้งบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ และในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความให้ผู้ประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องใด และสามารถตรวจสอบเนื้อหาข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ที่ใด</p> <p>(๒) เนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตรขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอ ในการนี้จะมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละเรื่องด้วยก็ได้</p> <p>(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
		<p>ว่า ประชาชนมีสิทธิเสนอข้อบัญญัติประเภทใด</p> <p>(๑.๒) การปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวควรจะต้องมีผลให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น จึงเห็นควรลดจำนวนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติได้ง่ายขึ้น</p> <p>(๑.๓) กำหนดให้เสนอเนื้อหาสาระของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประสงค์จะตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง</p>				<p>(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อตาม(๓) ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง</p> <p>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์ และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้</p> <p>๕. เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าว ถ้าเห็นว่าครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเขตชุมชนหนาแน่นในเขตองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็น ผู้เข้าชื่อดังกล่าวตามประกาศโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้งเพื่อให้ขีดฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวได้</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
		<p>ส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนอย่างเพียงพอ ในการนี้จะมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละเรื่องด้วยก็ได้ โดยไม่ต้องยกร่างข้อบัญญัติมาก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น</p> <p>(๒) กำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการยกร่างตามรูปแบบในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และส่งให้สภาท้องถิ่นพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป</p> <p>(๓) ในกรณีที่สภา</p>				<p>ภายในยี่สิบวันนับแต่วันเปิดประกาศเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง และถ้ามีจำนวนครบ ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้สภาท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบ ภายในสามสิบวัน ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวนให้ประธานสภาท้องถิ่นจำหน่ายเรื่อง</p> <p>๖. เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้อง และได้ดำเนินการตรวจสอบรายชื่อครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ส่งคำร้องนั้นให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นและเสนอต่อสภาท้องถิ่นโดยเร็ว ภายในสมัยประชุมนั้นหรือสมัยประชุมถัดไป</p> <p>สภาท้องถิ่นต้องพิจารณา ร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามที่ข้อบังคับ การ</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
		<p>ท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมาสภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มีหลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้</p> <p>(๔) การกำหนดโทษทางอาญากับผู้ที่กระทำความผิดในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการดำเนินการที่มีชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p>				<p>ประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนดการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น</p> <p>๗. ในกรณีที่สภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมาสภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มีหลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้ ทั้งนี้ เนื่องจากในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจากประชาชนเป็นการเสนอจากข้อเท็จจริงและข้อมูลซึ่งผู้มีสิทธิเข้าชื่อประสงค์ให้มีการนำไปตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดระยะเวลาที่มีให้พิจารณาซ้ำเป็นเวลา ๑ ปี นั้น เป็นระยะเวลาที่พอสมควรที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงและข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปที่จะให้สภาท้องถิ่นพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น</p> <p>๘. การกำหนดโทษทางอาญากับผู้ที่กระทำความผิดในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการดำเนินการที่มีชอบด้วย</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
						<p>กฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงเห็นควรกำหนดโทษทางอาญาทั้งแก่ ผู้ที่ชักจูง ล่อลวง หรือกระทำการใดโดยมิชอบในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และผู้ที่เข้าชื่อโดยสมรู้ร่วมคิดในการไม่ชอบนั้นด้วย (กำหนดโทษทั้งผู้ให้และผู้รับ) โดยอัตราโทษของผู้รับ เทียบเคียงจากอัตราโทษตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๒๘</p> <p>โดยมีการกำหนดโทษทางอาญาในความผิด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๘.๑) ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
						<p>๓) กระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อหรือร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (๘.๒) ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๘.๓) ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นนั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>คณะกรรมการการได้มีข้อสังเกตว่า เพื่อให้การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายในการ</p>	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
						<p>เสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น หากพบว่า มีพฤติการณ์ที่มีมูลความผิดทางอาญา ให้องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล หรือนายอำเภอ ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามกฎหมายดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำความผิดดังกล่าว</p> <p>๙. บทเฉพาะกาลรองรับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติที่มีการปรับปรุงนี้ใช้บังคับ ถ้าได้กระทำถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>๑๐. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
กับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
กับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	เหตุผลที่เสนอปรับปรุง
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๒ ในเกือบทุกมาตรา จึงให้ยกเลิกกฎหมายดังกล่าวทั้งฉบับและให้ตราเป็นพระราชบัญญัติฉบับใหม่</p>
<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา</p>	<p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา</p>	<p>เพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยการปรับปรุงนิยามคำว่า “ข้อบัญญัติ” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า ประชาชนมีสิทธิเสนอข้อบัญญัติ</p>

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	เหตุผลที่เสนอปรับปรุง
<p>องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น</p> <p>“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานของสภาท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้สภาท้องถิ่นนั้นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น</p> <p>“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นพิจารณา</p>	<p>องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น</p> <p>“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม</p> <p>“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา นายกององค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น</p> <p>“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานของสภาท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้สภาท้องถิ่นนั้นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีซึ่งมิได้เสียสิทธิในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นร้องขอให้สภาท้องถิ่นขอสงวนสิทธิ์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p>	<p>ประเภทใด ทั้งนี้ การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นที่จะเป็นผู้พิจารณาเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่แล้ว จึงกำหนดให้ประชาชนเสนอได้เฉพาะร่างข้อบัญญัติทั่วไปที่ไม่ใช่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย</p> <p>สำหรับการแก้ไขนิยามคำว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” และเพิ่มเติมคำว่า “ผู้บริหารท้องถิ่น” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรา ๓๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับร่างที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒</p>
<p>มาตรา ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้</p>	<p>มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่น เพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ในวันที่ยื่นคำร้อง การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีสิทธิรวมกันไม่น้อยกว่า</p>	<p>ปรับลดจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้สะดวกและง่ายยิ่งขึ้นซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับร่างที่สำนักงานคณะกรรมการ</p>

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	เหตุผลที่เสนอปรับปรุง
	การเข้าชื่อดังกล่าวโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้	
<p>มาตรา ๖ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๕ แล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าวถ้าเห็นว่าครบถ้วนแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเขตชุมชนหนาแน่นในเขตองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อดังกล่าวตามประกาศในวรรคหนึ่งโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วยให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้งเพื่อให้ชี้ตง่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวได้ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้วให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้องและถ้ามีจำนวนครบตามมาตรา ๔ ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้สภาท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไปแต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๔ ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามมาตรา ๕ (๓) ทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบตามมาตรา ๕ ภายในสามสิบวันถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวนให้ประธานสภาท้องถิ่นจำหน่ายเรื่อง</p> <p>การพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น</p>	<p>มาตรา ๗ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๕ ๖ แล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าวถ้าเห็นว่าครบถ้วนแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเขตชุมชนหนาแน่นในเขตองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อดังกล่าวตามประกาศในวรรคหนึ่งโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วยให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้งเพื่อให้ชี้ตง่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวได้ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้วให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้องและถ้ามีจำนวนครบตามมาตรา ๕ ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้สภาท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไปแต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๕ ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามมาตรา ๖ (๓) ทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบตามมาตรา ๕ ภายในสามสิบวันถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวนให้ประธานสภาท้องถิ่นจำหน่ายเรื่อง</p> <p>(ความในวรรคสามยกไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๘ วรรคสาม)</p>	<p>กำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบคำร้องเพื่อให้ดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อ และการคัดค้านของผู้ที่มีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตรวจสอบจำนวนผู้เข้าชื่อเพื่อเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งเป็นหลักการเดิมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒</p>

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	เหตุผลที่เสนอปรับปรุง
	<p><u>มาตรา ๘ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๖ และได้ดำเนินการตรวจสอบรายชื่อครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๗แล้วให้ส่งคำร้องนั้นให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นและเสนอต่อสภาท้องถิ่นโดยเร็ว ภายในสมัยประชุมนั้นหรือสมัยประชุมถัดไป</u></p> <p><u>สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามที่ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนดการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อเสนอให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นนั้น</u></p>	<p>เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในกรณีที่ประชาชนได้ใช้สิทธิเสนอคำร้องแล้ว โดยกำหนดระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการยกร่างเพื่อเสนอสภาท้องถิ่นให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ซึ่งควรดำเนินการภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน)</p>
	<p><u>มาตรา ๙ ในกรณีที่สภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอมา สภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่มีหลักการเดียวกันนั้นซ้ำอีกภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีมิได้</u></p>	<p>กำหนดข้อห้ามหรือระยะเวลาในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติซ้ำ เนื่องจากในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นจากประชาชนเป็นการเสนอจากข้อเท็จจริงและข้อมูลซึ่งผู้มีสิทธิเข้าชื่อประสงค์ให้มีการนำไปตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดระยะเวลาที่มีให้พิจารณาซ้ำเป็นเวลา ๑ ปี นั้น เป็นระยะเวลาที่พอสมควรที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงและข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปที่จะให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น</p>
<p><u>มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</u></p>	<p><u>มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p> <p><u>(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอ</u></p>	<p>กำหนดโทษทางอาญาแก่บุคคลซึ่งกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือกรณีที่ขัดขวางผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอ</p>

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	เหตุผลที่เสนอปรับปรุง
นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	<p><u>ข้อบัญญัติท้องถิ่น</u></p> <p>(๒) หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p> <p>(๓) กระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อหรือร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น <u>ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p>	ข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยมิชอบ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับร่างที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒
	<p><u>มาตรา ๑๑ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p>	เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการดำเนินการที่มีชอบด้วยกฎหมายในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงกำหนดโทษทางอาญาให้แก่ผู้ที่ชักจูงหรือล่อลวงให้มีการเข้าชื่อโดยไม่ชอบ และผู้ที่เข้าชื่อโดยสมรู้ร่วมคิดในการไม่ชอบนั้นด้วย (กำหนดโทษทั้งผู้ให้และผู้รับ) โดยอัตราโทษของผู้รับเทียบเคียงจากอัตราโทษตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๒๘

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	เหตุผลที่เสนอปรับปรุง
	<p><u>มาตรา ๑๒ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารหรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้ใดผู้หนึ่งหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p>	<p>กำหนดโทษแก่บุคคลที่ลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้ใดผู้หนึ่งหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น</p>
	<p><u>มาตรา ๑๓ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าได้กระทำถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้</u></p>	<p>กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับกรณีที่มีการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยถูกต้องก่อนวันที่พระราชบัญญัติที่ปรับปรุงนี้ใช้บังคับ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับร่างที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒</p>
<p>มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>กำหนดผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

ภาคผนวก ข

รายนามคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น
คณะอนุกรรมการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วม
ของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป และที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

---

๑. นางนินนาท ชลิตานนท์	ประธานกรรมการ
๒. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายเกรียงยศ สุดลาภา	โฆษกกรรมการ
๕. นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	กรรมการ
๖. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	กรรมการ
๗. นายธวัชชัย พักอังกฤษ	กรรมการ
๘. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๙. พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	กรรมการ
๑๐. นายปรีชา บุตรศรี	กรรมการ
๑๑. นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	กรรมการ
๑๒. นายสมชาย พงศ์กัลป์	กรรมการ
๑๓. พลโท สมชาย ถิ่นประเสริฐ	กรรมการ
๑๔. พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	กรรมการ
๑๕. นายอับดุลฮาลิม มินฮาร์	กรรมการ
๑๖. พลตรี สิริวัตร นาคทอง	กรรมการและเลขานุการ
๑๗. นายชาติ เอียดสกุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ
และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ

- นางนินนาท ชลิตานนท์
- นายวัลลภ พริ้งพงษ์
- พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ
- ผศ.ดร. อรทัย ก๊กผล
- นายสุธน ชี้อประเสริฐ

อนุกรรมการ

๑. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายสุขุมพร ลิ้มไทย	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	อนุกรรมการ
๔. พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	อนุกรรมการ
๕. พลตรี สิริวิทย์ นาคทอง	อนุกรรมการ
๖. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์	อนุกรรมการ
๗. นายธนา ยันตรโกวิท	อนุกรรมการ
๘. นายธวัชชัย สวัสดิ์สาลี	อนุกรรมการ
๙. นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	อนุกรรมการ
๑๐. นายนพคุณ ทิลกภากรณ์	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีระศักดิ์ เครือเทพ	อนุกรรมการ
๑๒. นางสุชาดา รังสินันท์	อนุกรรมการ
๑๓. นายสุรเกียรติ ฐิตะฐาน	อนุกรรมการ
๑๔. นายเอนก เกษมสุข	อนุกรรมการ
๑๕. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ	อนุกรรมการและเลขานุการ
-